

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása: Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérik az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hirdetések díjai:

a háromhasos petitors első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kinestári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hová az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

A miről most beszélnek.

Most nem hallani más beszédet, mint a „megye“ és az „adó.“

A „megyeről“ politikai napilapjainak egyike a jelesen szerkesztett „Magyar Politika“ sok kitünő cikket közölt, kitünő tehetségek tollából. — Mi is egy párszor hozzá szólottunk ez előttünk is igen fontos kérdéshez s elmondtuk nézeteinket őszintén minden mellékérdek vagy legyezgetés nélkül.

Most is azt kérjük: „hogya hova tűntek el a megyei élet régi napjai.“

Ezzel szeretnénk sokan tisztába jönni.

Valóban fájó érzélem fogja el az embert, ha lát ma egy megyegyűlést, s visszagondol az 1848. előtti megyékre. Hiába van minden előszeretettel affectalása némelyek részéről a megye iránt — a megye, valjuk meg őszintén, már csak névben él és tetteben nincs jelen.

A híres haloldali táblabírói érzélem ép úgy nem tudja erőteljes életre galvanizálni a sorvadásban szenvedő tetteket, mint nem fogja régi fényébe visszaállítani bárminő rendezés.

A megyei életnek az idő, a kor irányzata s a viszonyok üzentek hadat!

A testületi kormányzatnak ezen rohamosan haladó időben többé alig van értelme.

Van okunk fájlalni a társadalmat lenyűgő közönyt! van okunk érezni a veszteség nagyságát, melyet a közügy iránti érdektelenség ejt a nemzeti élet terén, de egyesek többé meg nem fogják változtatni az események menetét.

Sok ábránd foszlik szét az élet kérelhetetlen — logikája előtt, s az utolsó évek tanúsága kell, hogy kiábrándítsa az elfogultakat, kik azt hitték, hogy a frasisok s hangzatos elvek proklamálása elég arra, hogy általuk az óhajtott czél elérése is biztosítottassék.

A régi megye aristokratikus intézmény volt, s a tekintélyen alapult; a mostani az egész nemzet tulajdona a szabadelvűség és az újabb kor eszméinek vívmányain alapul és mégis a régi megyében egy nemzet érzülete szívének legszentebb dobbanása nyilatkozott, s az új megye, mely mindenki-é senki előtt sem bír valódi értékkel.

Mintha a régi köztársasági Róma történelme ismétlődne.

A forumon, midőn megjelentek a plebejusok. — eltűntek lassankint a patriciusok komoly méltóságos alakjai, s velök együtt eltűnt lassankint a szabad szó, a republikanus erény hazát szerető nyilatkozata, el maga a köztársaság dicsősége, s helyébe jött az izgékony és változékony tömeg kegyét kereső bő beszédű prokator meg ambitiosus üresfejű pflasterterítők, aliás hadvezérek, s a turbulens elemek fékezésére az imperatorok vad zsarnoka.

A Fabriciusok, Horatius, Coclesek, Brutusok s Catok helyébe jöttek a Mariusok, a Caligulák s Nerók.

Valóban lesújtó a történelem tanúságai.

Az emberiség legnagyobb, legnemesebb alakjainak mindenkorán az volt és leendő legfőbb törekvésök, hogy a szabadság és a jogok teljében minél többen részesüljenek; — és mégis, midőn ezen jog és szabadság élvezete a tömeg és az egész nép részére kivivatik; a közszabadságot nem a nép élvezzi, hanem ezt kizsákmányolják egyesek!

Ezen tüneteknek mégis nem a szabadság az oka, hanem azok, kik nem a közjót tartják szemök előtt, hanem a tömeg nyersebb elemeit fölzigatják s vadászva a tudatlanok tetszését áldozatul vetik a társadalom érdekeit.

Ily jelenségeket tüntet föl kicsiben a mai magyarországi élet is: si licet parva componere magnis.

A mai megye mindnyájunk-é, a kor eszméi, melyek minden felvilágosodott egyént lelkesítenek, ledöntötték a korlátokat, nincs többé előjog, a törvény előtti egyenlőség életbe léptetve, a szabad polgár jogával fölékesítve a hazát minden fia; s mégis a megye iránt nincs többé semmi lelkesedés s a közélet ezen jelentékeny tere egészen el van hanyagolva.

A megyének annyi jeles fia, a közjóért lelkesülő annyi férfiú elvonul és nem jelenik meg a megye gyűlésén.

Ugyan miben keressük ennek okát?!

Alig csalódunk, ha azt hisszük, hogy sok komoly hazafi megunta azon komoly meddő harcot, melyet diestelenül kell küzdeni; némely szöhösökkel s a férfias önértéket bántja, sorompóba lépni olyanokkal, kiket nem egy tettekben s hazafias érdemben gazdag mult, hanem az értelmetlenség pillanatnyi győzelme dobott föl a nyilvánosság terére.

Tán a catói jellemeknek zokon esik a piac szónokaival vitázni, s Cavour és több nagy férfiak példájukat gyűlölik a phrasisták hőseit.

Azonban bármi legyen az indok a közélet teréről visszavonulás nem csak politikai hiba, hanem menthetlen bűn is.

A ki a szabadságot igazán szereti, annak nemcsak el kell tűrnie a szabadság kinövésit is, hanem igyekeznie is kell, a kinövésnek káros hatásait elhárítani a társadalomról.

Ha a magyar aristokratia vagy birtokos osztály s értelmiség elvonul a közélet teréről, úgy önmaga ítélte el önmagát s földát jövőjét, ki haladást akar, annak el kell fogadnia a verseny küzdelmét is.

Hiszen mondjuk ki nyíltan, hogy itt Torontálban csak szeretett főispánunk kedvéért jelenünk meg a zöld asztalnál. Ha ő nem volna oly népszerű és kedvelt egyéniség, ugyan kikből állana az úgynevezett „közgyűlés“?

Bizony hanyatlunk visszafelé megyünk mint a rák.

Eddig legalább beszéltünk a megyei intézményről, s azokat az alkotmány bástyáinak neveztük el. — Most hallgatunk a megyéről, de helyette neki megyünk erélyes belügyministerünknek azért, mert egy tehetetlen s engedelmessé nem akaró főispánt szólnak eresztett.

Igen helyesen cselekedte. Ő mint alkotmányos minster felelős, rendeleteit alárendelt közegei végrehajtani kötelesek, még azon esetben is, ha nem igen van nyokra a rendelet, melyet végre kell hajtaniok.

Bezzeg tudjuk erélyes belügyministerünket minden csekélységért interpellálni s erélytelenséggel vádolni, s ha a közóhajnak aztán eleget tesz és erélyes, — akkor meg lármaúnk és tüntetünk ellene gyermekies módra.

A barsi főispán miatt nem veszet el az ország, de ha erélyes belügyerünket elvesztenénk, ezt megérezne közigazgatásunk.

Igen okosan tenné Szapáry gróf belügyerünk, ha minden ily előforduló esetenél így járna el, — volna még itt több haszna vehetetlen főispán is, a kiket, ha felmentene hivatalaiktól, méltán számolhatna a haza halájjára.

Foglalkozunk mi megyénk dolgaival s ne engedjük lábra kapni a spanyol állapotokat.

Kevesebbet beszélni és többet tenni.

APRÓSÁGOK.

X. úr igen panaszkodott asztalánál vendégei előtt, hogy nem tudja mihelyt oka, hogy jövedelmei, mind annak dacára, hogy nagy összegeket költ befektetésekre, a jövedelem pedig, mindig nem hogy nagyobbodna, de esökken.

Egy ismerőse erre felkelt az asztaltól, és ki ment, hogy a házeresszéről, egy lefegyűző jégesapot hozzon

be. Ennek megtörténével, szomszédjának, átadta a behozott jégesapot, hogy adja tovább mindaddig míg csak a háziúr kezeihez nem ér.

Ugy is történt, de mire a jégesap a háziúr kezeihez ért elolvadt.

— Lássá barátom, így olvadnak el, önnek jövedelmei tisztviselői kezeiben.

Bizonyos társaságban szóba került, hogy az ügyvédek, vagy orvosokat illeti-e az elsőség?

— Mindenesetre az ügyvédek, mondá egy eleméz, mert a bűnös mindig elől megy, s a hóhér követi őt.

— Mi újság van Bukarestbe pajtás?

— Fontos újság van ott, a mi nem egyéb, mint hogy ott a hitelezők nem oly szemtelenek mint minálunk. — Ha ott adósa vagy valakinek sőtérben még elkísér, hogy utatban baj ne érjen, szóval gondot visel rád, Magyarországon illetőleg minálunk másképen van, „itt lefogalják fizetésedet azért, hogy ismét új adósságokat csinálj“ — Szóval hogy soha se legyen vége mint az új adó törvényjavaslatoknak.

(A nagyutcai könyvkereskedésben.)

Vevő: Kérem a „Csók“-ot 4 kére (zenemű).
Könyvtáros: E perczben nem szolgálhatok vele, a feleségemmel van próbára, de azonnal elhozatom.

Vevő: Hát a „Jó barátokból“ van-e?
Könyvtáros: Egyetlen egy példány van kérem alásán, de már nagyon kopott az is, alig olvasható.

Vevő: Kapható a „Koldus bot“?
Könyvtáros: Tessék kevés türelemmel lenni, rövid idő múlva mindenütt lesz kapható.

Egy écskai tudományosjás fut, apja bevitt a beeskereki izraelita iskolába. A fiút azonban két napig tanítója ki nem hallgatta, a serdülő tudós restelve a dolgot, hogy magát észrevettesse, iskolai szokás szerint feltartja kezét. Ezen tanuló hivatalos jelentés után, a tanító kérdezé, hogy — „mit akarsz?“ — mire a tanonez egész komolyan s többi tanuló társaira csak félvállról tekintve mondja „tudok valamit.“ — Tanító: „Hát mit?“ — Az abszolvt écskai akademikus komolyan declamálva: „Ich bin der Jungling, den des Wissens heisser Durst nach Beeskerek trieb, der Juden geheime Weisheit zu ergründen.“ — Tanító: „Hát kitől tanultad ezt?“ — Tanuló (egész őszintén): He..... nénitől. (Megtörtént.)

N.-Beeskerek, 1874. nov. 18.

I.

A „Pesti Napló“ 263-ik számában megjelent vezércikk: „az egészséges belsezervekedési politikát“ említi mint jelszót, melynek a közel jövő programpontjai közül hiányozni nem szabad.

Sok igaz van ama cikkben mondvá, tömördek jó eszme és számtalan phrasis fordul elő benne, minket azonban ki nem elégit a cikk vége.

Mi úgy hisszük, hogy a „Pesti Napló“ egy consolidált nagy pártnak közlönye, és azon meggyőződésben valánk, hogy a párt közlönyének józan hazafias és czélszerű indítványait, véleményét és tanácsát elfogadja a párt és törvényerőre emeli; vagy, ha úgy tetszik, azt hittük, hogy a pártból ered a józan hazafias és czélszerű indítvány, vélemény és tanács, s hogy a párt közlönye azért teszi azokat közé mielőtt a ház elé hozná, hogy egyrészt eszmecserét idézzon elő, másrészt pedig, hogy közvéleményt csináljon és az üdvös eszmék megvalósítását eszközölje.

Az említett cikk nem ily irányban van írva; benne elmondtnak ugyan különböző eszmék; beismertetik, hogy községek általában országszerte elég anyagi és szellemi erővel nem bírnak önyügeiknek akkénti vezetésére, hogy az állami közigazgatás igényeinek is eleget tehesenek, de a mellett a helyhatósági önkormányzathoz szükséges függetlenséget is megóvhassák, sőt biztosíthassák; nem tagadtatik a cikkben, hogy a megyei önkormányzat ma alélt és erélytelen; sőt nem tagadtatik, hogy állami életünk alélt, alkotmányos viszonyaink zsibbadtak, parlamentarismusunk erélytelen; de azért lándzsát tör ama intézmények mellett, és azoknak javításában nem pedig feladásában keresi a menedéket, s dacára ennek, da-

czára a jó és hazafias intencionak, nem lép fel egy határozott concret programmal.

Van a cikknek egy passusa, melyet mi ki akarunk zsákmányolni, s mely így szól: „.... s különösen nem reflectáltak arra, hogy eddigelé nem egy kérdésben, nem egy intézmény alkotásánál az egész lépést megtettük, melyet előttünk a tudomány, vagy idegen nemzetek példája, vagy bizonyos politikai ideál kimért, de aztán rendesen megis bántuk az egyszerűre, a rohammal való előmenetelt, mely következményeiben nem annyira a háradás, mint inkább az erőltetett ugrás jelenségeit tünteté fel.“ Pedig hát nem csak a természetben, hanem mint régen meg volt mondva, a politikában sem volna szabad ugrásnak lenni. Vajjon..... és a többi.

Nem vagyunk szerénytelenek, midőn vidéki lap létünkre mi is hozzá szólunk az egészséges belsezervekedés politikájához, mert mi is az országban élvén érezzük a bajt és ennek orvoslásához csekély erőnkhez képest hozzájárulni hazafiai kötelességnek ismerjük.

Ha valaha mondott valaki igazságot, úgy az igazság bizonyosan ki van fejtve az említett cikk most idézett passusában; mert állván az, hogy nem egy kérdésben, nem egy intézmény alkotásánál erőltetett ugrást tettünk, tagadhatlan az is, hogy valamint a természet, úgy a politika szabályai ellen vétettünk, és a tapasztalat tanúsítja, hogy vétünk miatt a politika nagyon is megbosszulja magát rajtunk.

Megkísértjük jelezni azon lépéseket, melyeket előttünk vagy a tudomány, vagy az idegen nemzetek példája, vagy bizonyos politikai ideál kimért, s mely lépések következtében tett intézkedésünket megbántuk már, és a melyek nagy bajt hoztak reánk.

Legelső sorban áll a vármegye intézménynek átalakítása, jogai és hatáskörének megnyirbálása, s e lépés ma azzal bosszulja meg magát, hogy a vármegyék, mint a cikkíró maga mondja: alélt és erélytelen intézmény.

A megye egy alélt és erélytelen intézmény azért, mert nincsen oly alapja, mely nagy érdekeltséget képes lenne kelteni a közönségben, és nincsen oly hatásköre, melyért valakinek kedve lenne magányügyeit elhanyagolni, és a közügyek körül buzgólkodni.

Az erőltetett ugrást, illetőleg utalni akarunk azon mozzanatokra, mikben mi az ugrást találjuk, s mely miatt itt a baj.

Visszapillantás.

II.

Midőn e megye ezelőtt három évvel újja alakult: a bizottsági tagok a pártok feszült sorompóiban álltak, s mindegyik törekedett a győzelmet s ezzel a megye közigazgatásában döntő befolyást gyakorolni. A Deákpárttal szemben erősen sorakozva állott az ellenzék a nacionalistákkal szövetségbe, s ezen körülmény az ellenzék győzelemre is vezette.

Féltékeny szemmel, mondhatnók fájdalommal kísértük ezen két alapelveiben egymástól oly lényegesen elütő elemnek szövetségét, mely előreláthatólag sem a megye boldogulására nem vezethetett, sem pedig, már ingó alapjából fogva, tartós nem lehetett. Az ily módon győzelemre jutott ellenzék hatalmát felhasználva: a közigazgatást kezébe is vette. A Deákpárt ezzel szemben, mint várni lehetett, nyugodt megfontolással kísérte az ügyeket s hazafias érdekeket mindenkor tehetségéhez s erőihez mérten erősen támogatta.

Megnyugtató csak azon körülmény szolgált, hogy a gyászos emlékü, boldogult Prick József alispántól sem a becsületet, sem a tisztá érzelmi hazafiasságot megtagadni nem lehetett. — Oly egyén ki gazdag tudománykies birtokában, hazájából a szabadságérti küzdelem miatt száműzve a legszabadabb égi alatt elismerést tudott szerezni nemzetének azáltal, hogy az ő tehetségét Amerika egyik tudományegyetemén kívánta gyümölcsötetni saját gyermekei számára; oly egyén, ki Washington, Franklin, Hamilton, Jefferson hazafias önfeláldozásának gyümölcseit a forrásnál izelél: hazája közügyeinek érdeke ellen nem vételt.

A hosszabb életre érdemes s szerencsétlenül kimult s minden idegen befolyástól ment, Prick halálával a megye jobb és balpárti hazafiak összekötő kapcsa megszűnven: a pártállásnak is meg kellett változni.

Igy történt, hogy többen az ellenzékben, kik Miletics híveitől a nekik adandó kedvezmények miatt félték, elszomorodva visszavonultak, mások e politikai szövetséget veszedelmesnek látván, áttértek a jobb párthoz, mely honellenes elemet keblében nem tűrt. S örömmel veszszük észre, hogy az ellenzéknek is kellett már Miletics szenvedélye.

Ekként tisztult lassankint a közvélemény, mely a nyers tömeggel igen gyakran csak úgy mondva szokott csináltatni, mert nem szabad felednünk, hogy ma minden néposztályban több kevésbe, gyorsan, élesen s határozottan szóltak minden fölött itéletet mondani, a vélemény mindenre kiterjesztetik s az állítólagos közvélemény távol attól, hogy a sötétben rejtözve haladna, hanem nyíltan s merészen emelkedik közvélemény gyanánt a felszínre, mely mindent elnémit, visszariaszt, vagy magával ragad. Az ily módon született közvélemény, mely ha a közérdekkel nem egyesíthető össze, le szokta magát járni s az egyének rendszeren azon meggyőződésre jutnak, hogy a tárgynak teljes és helyes ismerete nélkül, szenvedélytől felizgatva, hagyják magukat észrevétel nélkül az által elsodortatni, így az ügy, melynek szolgálták, megszűnik előtük fontos, helyes s tekintélyes lenni, attól elválnak s a gyenge oszlopokon nyugvó épület alapjában megrendül; mert hogy valamely tárgy helyes, nyomtatékos s tekintélyes legyen, az ítéletben megkivántatik s szőnyegen forgó tárgynak helyes ismerete; óvatosság s belátás, hogy ugyanazt alapelveit s egyéb tárgyakhoz való viszonyában szemlélhessük; a szellemnek s léleknek korlátlan szabadsága, mely minden ítéleténél az előíteltől mentve marad; szenvedély nélküli nyugalom, melyhez a megdölgött társul szegődik; végre eltávolítása vagy alárendelése minden személyes érdekek, mely a szabad szellemet elhomályosítja s az objectív igazság fölé gyakran a subjectív vélemény helyezi.

Ha a pártok alakulásánál s ezek után a megyei közügyek vezetésénél mindig e nézpontok szolgáltak volna vezérlő elv gyanánt: minden esetre nem jegyzett

volna fel a történelem megyénkben annyi visszavonást, melyek, nem hiszszük, hogy a közügyek hasznára lettek volna. △

A képviselői napidíjak. *)

... Kérjük a mélyen tisztelt képviselőházat, méltótlaként intézkedni az iránt, hogy a ház üléséből engedély nélkül és indokolatlanul huzamos ideig távollevő képviselők napidíjai és lakbérletmánya aránylagos részben levonassanak. * Körülbelül ez a pointe-ján mindazon kérvényeknek, melyeket már számos közgyűlési hatóság intézett az országgyűléshez azon tapasztalás folytán, hogy képviselőink olykor száz száma is elmaradnak az ülésekből. Nagy meglepésünkre szolgál, hogy a tisztelt ház e börtányt tovább tűrni nem akarja; a múlt szombati ülésen ugyanis az elnökség azzal bízott meg, hogy ez ügyben az illető kérvények eszméje szerint intézkedjék.

Igen helyesen. Az országgyűlési képviselők sok pénzbe kerülnek az országnak. Ezt a pénzt mintegy az ablakon kidobni nem a mostani nyomorúságban, de még a legfényesebb finansziális viszonyok közt is megbocsáthatatlan bűn volna. Mi jognál fogva szedi a díjakat az olyan képviselő, aki csak névleg, de nem tényleg az? A szemérmelenség bizonyos foka kell ahoz, hogy valaki az adózók zsebéből még azért is megfizettesse magát, hogy megválasszák képviselőnek mikor egyebet nem tesz, minthogy e czimből tőkét csinál. Az a közömbösség, mondhatjuk, az a frivolitás, mely számos országgyűlési képviselőnk jellemzi, még az oly országokban sem tapasztalható, hol díjak nincsenek.

A képviselői napidíjak ellen természetesen elvi kifogásunk nincs; még az ellen sem tenünk kifogást, ha ezen díjak fölemeltetnek. Mert tagadhatatlan, hogy a képviselőség igen számos esetben nagy anyagi áldozatokkal jár. De az ilyen áldozatok hozatalára senkit sem kényszerítenek. Aki nincs olyan helyzetben, hogy tüzhelyétől tetemes megkárosulás nélkül távozhassék, maradjon otthon. De aki megválasztja magát és a választást elfogadja, ne éljen vissza a belé helyezett bizalommal, hanem tekintse mulhatlan kötelességének, hogy e bizalomnak öle tehetőleg meg kell felelni. Már pedig hogyan tehet eleget kötelességének, ha még az ülésekre sem jár el? Hiszen volt már eset rá, hogy az ötdelfélszáz képviselő közül annyi sem gyűlt össze, hogy a ház határozatképes lett volna. Ez lelkiismeretbe vágó dolog, melyen magunkat tultnunk nem lehet, nem szabad.

Itt egyébiránt nem csupán arról van szó, hogy az ország anyagilag megkárosítatik, ha azon képviselők idejét megfizetjük, kik ez időt nem az ország szolgálatában töltik, hanem vagy saját ügyeikre fordítják, vagy saját kényelmükre fölhasználják. Nagyobb az erkölcsi veszteség. A parlamentben a szótöbbség dönt. Ha a szavazók egyrésze hiányzik, a szavazás eredménye a nemzet meggyőződését tisztán vissza nem tükrözheti. Hányszor történt már, hogy valamely párt az ellenfél hanyagságát felhasználván, oly határozatok hozatalát eszközölt ki, melyek a valódi többség akaratainak meg nem feleltek? Még a legfontosabb törvényjavaslatok tárgyalása, még a legelőtérőbb indítványok fölötti szavazás sem gyakorol oly erkölcsi nyomat, hogy mindenki helyén legyen. Képviselőházunkban a véletlen nagy szerepet játszik, és ezt tovább tűrni bűn volna. Amilyen megfizetelt a mandátum arranzve, ki kötelességét hiven teljesíti, ép oly megbélyegző arranzve, ki a legszentebb hivatással könnyedén játszik.

Van valami megszegényítő benne, hogy a napidíjak és a lakbérletmenny megvonásának fenyegetésével kell az illetőket kötelességükre emlékeztetni és szorítani. Így nem a nemzet javának előmozdítása iránti hazafias lelkesedés, — hanem az a nyomorul pár forint képezi a mozgató erőt egyénél is, másnál is. Ezért bánt

* Egész terjedelmében osztjuk a „Sz. Híradó” collegánk fentebbi érveit. (Szerk.)

bennünket, hogy az ilyen rendszabályhoz kell folyamodni, melyet különben, mint már mondtuk, csak helyeselnünk kell. És reméljük is, hogy a képviselőház elnöksége e rendszabály alkalmazásánál a legszigorubbán fog eljárni; és reméljük azt is, hogy azon képviselők nevei, kik megbízóik jóhiszeműségével galádul visszaelnek, nyilvánosságra fognak hozatni. Hadd tudja meg a nemzet, kit nem kell jövőre megválasztani.

Panaszok a közönség köréből. *)

(A népnevelés állapota Szőregben.) Van Szőreg közönségnek egy P. V. nevezetű g. k. tanítója, — ki a népnevelést már annyira vitte, hogy a gyermekek mindennapi tanítását feleslegesnek tartja, de miért is kizozna magát azzal, mikor az is elégséges, ha a gyermekek oktatás végett a rendes tanítási órában megjelennek, bent lármaznak és a legnagyobb rendtelenséget követik el úgy annyira, hogy majd az iskola oldalát kidöntik, ilyenkor minek ott a tanító, természetes evvel mitse gondolván, ezt tehát kikerülendő s magát megóvándván, szokása szerint az iskola közvetlen tőszomszédságában levő korcsmába megy iszákoskodni, s mikor pedig már az ismeretes Noéféle plánta nedvéből jó tele szívtá magát, akkor eszébe jut neki, hogy jó volna már a gyermekeket haza is bocsájtani. (Ilyen népnevelés s oktatásban részesülnek gyermekeink, no de se baj! addig uszik a korsó a vizen, míg egyszer elmerül, s a víz fenekén áll meg!) ez azonban még nem elégséges a népnevelésre nézve, hanem legközelebb nevezett tanító, mikor már a bátorságot adó nedvből egészen tele volt, ekkor mint hajdanában Abraham, ki Izsák fiát az úr istennek áldozat képpen megölni akarta, éppen ő is úgy akart a helybeli gör. kel. templom atjával cselekedni, ugy ezen dolog véghez viteleiben ő is megakadályoztatott, s így tehát ezen két áldozat közt az a különbség, miként az utóbbi áldozat a veszedelemtől a gondviselés működése által megszabadulván, életben maradt! — így álván a dolog szőregben a gör. kel. népnevelésre vonatkozólag.

Ezen adatok folytán tehát tisztelettel felkérjük e helyütt a Tekintetes Tanfelügyelő urat, a községi lakosaink érdekében, miszerint az ezen ügyben nevezett P. V. gör. kel. tanító ellen folyó évi november 13-án a temesvári főtisztelendő gör. kel. szentszékhöz menesztett feljelentésünkben szőrt vizsgálat, és evvel kapcsolatos felfüggesztés elrendelését az illető helyen megsüregelni, s annak folytán ezen ügy befejezését közbejövetele által elintézni méltótlaként.

Együttal pedig a „Zastava” című lap Tekintetes szerkesztőjéhez Ujvideken tisztelettel felkérjük, miszerint ezen czikket átvéve, becses lapjában közölni sziveskedjék.

Több szőregi lakos.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Tör.-Bece, 1874. nov. 16-án.

Folyó hó 14-én ment teljesedésbe a tör.-becsei mivelt közönségnek egy régi ohaja, t. i. a műkedvelői színi előadás. A mezővárosunk szellemi kimíveltetésén fáradozó szorgalommal buzgólkodó Dr. Tauszik Aladár úrnak ismert kitartásával sikerült hölgyek és urak közül többeket a szép eszmének megnyerni, és a vezetése mellett alakult műkedvelői társaság az említett nap estején, a nagy vendégfogadó termében nagy és díszes közönség előtt eljátsza a „Nőudvarlás”-t és „Kukli prédikációk”-at. A tiszta jövedelem a t.-becsei községi iskola-alapra folyt be.

Hogy egy jó színi előadás és kedélyre egyáltalán mily lényeges befolyást gyakorol, azt tapasztalásból tudni fogják mindazok, kiket a sors oly kedvező körülmények közé helyezett, miszerint olyanokat halhatni többször alkalmuk nyílik. Csakis a legőszintébb elismeréssel

*) E rovat alatt közölt cikkeikért nem vállal felelősséget a Szerk.

réssel és dicsérrel szólhatunk e szerint azokról, kik semmi fáradságot sem kímélve, a művelődés e nemét meghonosítják ott is, hol az eddig csak mint ritka vendég jelentkezett. Természetesen fogja találni mindenki, ha a bírálattal ilyenkor kerülhetlenségéből valamit enged, s a fölfedezett hiányokat a jókarat leplevel takarni iparkodik. De a mi igen tisztelt műkedvelőinknek nem csekély dicséretére válik, hogy első föllépésük alkalmával is már oly kerekded, minden ízében sikerült előadással leplek meg a közönséget, mely a szigorú bírálóknak legkisebb elnézésére sem szorult. Fölfedeztük abban mindazon kelleket, melyek a jó sikert biztossá teszik: kifogástalan szerepbeosztás, jó betanulás, izlésteljes toltetlek, elfogulatlan és biztos játék, művészi színvonal rendezés. A sugók működési körüket át nem lépték, mint az színpadoknál, hol a közönség vajmi gyakran kellemetlenül érintetik tulságos hevík által, rendszeren történi szokott. Midőn a közreműködők neveit közöljük: Istváni István úrnő, Bizék Jeka, Képegy Kornélia kisasszonyok; Bizék Kornél, Bruszay Mihály, Grób Lajos, Putnik Gyula, Rándl Ferenc és Schatteles Vilmos urak — és mindkét darab előadását teljesen sikerültnek mondjuk, lehetetlen különösen ki nem emelnünk Istváni István úrnő művészet minden kellekeinek megfelelő játékát, ki férjenek Moka Bogdánknak oly természetesen predikált a színpadon, miszerint, ha áldott, szelid magaviseletét nem ismernek, szinte hajlandók voltak volna elhinni, hogy komolyan veszi a dolgot.

A t.-becsei közönség bizonyára kedvesen emlékezik vissza az élvezetűs estére s reméli, hogy még több olyanokban fog részesülni.

Tör.-Bece, 1874. évi nov. 16-án.

Tisztelet szerkesztő úr!

Nálunk is beköszöntött a tél ködös estélyeivel s ugylátszik ezen unalmas vendéggel számított a tör.-becsei ifjuság a mikor a társadalmi élet élénkítésére és a szép művészetek istápolására egy műkedvelői társaságot alakított, a mely társaságnak már is egy élvezetűs estélyt köszönhetünk.

Ugyan is folyó hó 14-én általános részvét mellett „Kukli prédikációk” és 1-50 udvarlás című vígjátékok adattak elő, a kerek és összevágó előadások közönségünket meglepték. A közreműködők mindannyian oly otthonossággal mozognak a színpadon és szerepük felfogásában annyi értelmet tanúsítanak hogy veszteség volna közönségünkre ha e derék kör nem érvényesítené szép népességét minél gyakrabban.

Különb is úgy halljuk hogy ezen kis társaság, melynek élén a városunkban köztiszteletben lévő Dr. Tauszik Aladár úr áll, nemes feladatát tűzte ki, az előadásokból befolyó tiszta haszon által a községi iskola-alapot szaporítani, mely feltevés ha a 14-kihez hasonló eredmények értenek el, az iskola-alapot tekintélyes összeggel fogják növelni, míg másrészt társadalmi életünknek központját fogják képezni derék műkedvelőink. Mert, hogy csak a szombati előadásról beszéljünk nem-e igazi élvezet a szép Istványné urhölgyet mint vén Mókánét szeretetreméltó pörölt nyelvvel a Kukli prédikációkat osztva hallgatni, vagy pedig kifogja elfelejteni a bájos Bizék Ika szelleműs leccskét, a melylyel a legvénebb agglégényt is képes házasságra bírni, mint ezt a „Nőudvarlásban” kimutatta. Vagy kell-e szebb kép mint mikor az alig 15 éves Képegy Nella k. a mint Gyöngyösiné, már férje háta megett szedi a szerelmes leveleket, míg a közönség előtt egy férjeért szerelmen felolvadó hű női olt szende szeretetre méltósággal tud varázsolni. — De hogy a férfiak iránt is igazságosak legyünk ki kell emelnünk a predikációk nagy marthyrtját Schatteles Vilmos urat a ki a legnagyobb kedélyességgel fogva föl Moka szerepét a kipredikált férjek igazi komikus alakját állítja előnk. Nagy értelemmel és a nehéz szereppel megbirkózva járta Bizék Kornél úr Aladár szerepét a „Nőudvarlásban”, ugy hogy értelmes játéka a közönség osztat-

TÁRCZA.

A kandalló előtt.

(Mutatvány „Két szív története” című regényből.)
(Folytatás.)

Boldog voltam, ha lába nyomain gyönyörködhetem, boldog, ha estenkint szobájából a gyertya fényét láthatam, türtem s reméltem; — igen édes barátságos reméltem, mert tudtam, hogy a remény az, mely egyes embereket, úgy mint egész nemzeteket biztat, s türelemre tanít; a remény, mely százszor megcsal, mégis csüggedellen képes tenni. Oh, mit ad nek érte, ha e nőt sohasem ismertem volna. E nő volt leginkább boldogtalanságom okozója.

— Te tulságos szigorral itéled meg e nőt. Azt hiszem, hogy ehhez nincs is jogod.

— Nekem ne lenne jogom Marianról így beszélni, nekem, ki életemet áldoztam fel e nő szerelméért. Oh barátom, ha sejténéd, hogy mit szenvedtem az idő alatt, míg e nő szerelmét bírni véltem. Igen, mert egy ideig azt hívéim, hogy viszont szeretetemet. — Oh ekkor, mily boldog valék, keblem tele volt a szerelem napjával, a remény csillagaival, de jött egy nap, mely letépte azoknak ragyogó fényét, szétörtte a sugarakat, s helyébe a kétségbe-

esés sötét éjszakáját ülteté; oh ekkor szívem hasonló volt egy oltárhoz, melyen az érzemény áldozatként ég. Oh barátom, szenvedésem iszonyú volt. Tépjétek le a napot, összedől a nagy mindenség, ragadjátok el a virágtól az illatot, s azt a hervadás jégkarja öleli át, vegyétek el az embertől szerelmét, s leomlik keblében a boldogság ege, darabokra törtek a remény csillagai s összedől a hit temploma s kiszáradnak a szív érzemény virágai. Adjatok a világ minden dicsőségét, hatalmat s kincsét, és vegyétek el a szívtől a szerelmet és érzeményt, a lélektől a hitet és reményt, az illető elő hallottá lesz. — Jól mondják, hogy az élet csak álom. Én is álmodtam a szerelem angyalairól, a boldogság mennyországáról; szívemet a boldogság údsugara lengte körül. És mégis, míg lettem egy napon át, midőn e mély alomból igazán fölébredék! — Sokáig küzdöttem az örült gondolatok kísérteteivel, hiában folyamodtam a hithez, mert ki egyszer elveszté a reményt hasztalan fordul az a hideg éjszaka s nem oltja az el soha; a szívnek hogy éljen, legalább egy reményre van szüksége, de a szerelem mint a harmat a virágnak életet, úgy a szívnek reményeket ad, — vágd ki a tölgyet, utánna elszáradnak levelei is, vidd el a szívtől a szerelmet, elfonyadnak a remény bimbói is. — Értesz most engemet? —
— Fájdalom igen!?

— Nemde tőled is hallgatást kívánt, mint tőlem.

— Nem szólt semmit, de hogy is parancsolt volna hallgatást oly szerelemnek, melyet nem is ismert?

— Melyet nem ismert — mondá Béla mosolyogva. Azt hiszed, hogy nála kevésbé ügyes nő is, nem találja el azon zavarodást melyet okoz? És mihelyest Marian balgaságotól meggyőződött, nem óhajta-e, hogy titkodnak megbízója ne legyen, s különösen, hogy a megbízott én ne legyek. — Nemde, eltaláltam?

— Biztosítalak, hogy e tekintetben soha egy szót sem szóltam.

— Nem szólt róla semmit.

— Semmit?

— Azaz, nem hit félre, hogy szóval megsúghassa: „Uram, az istenért, el ne árulja valakinek, hogy engemet szeret.” Emlékezzél csak vissza, hogy nem fejtegette-e a szerelem boldogságának gyönyörű eszméit, melyek a szerelmek szívében mélyen vannak elzárva, s melyek csakis egymásnak vallanak meg. Vagy ily eszmék hiányában neked, kiért magadra alkalmazhatónak nem véled, nem beszélte-e el egy nő történetét, ki végre annak ki őt szereté magát megadta, mert szívének titkát soha senkivel, sem szóval sem panaszszal nem sejteté? Vagy nem monda-e neked, hogy azon ember, ki szerelmével dicsekszik, melyet érez, ép úgy megrovandó mint az, ki dicsekszik

azon érzéssel, melylyel egy női szívre hatott? mert gyakran a világ gonoszsága egy nőnek azon szerelemért, melyet felbresztett, ép anynyi fájdalmat okoz, mint annak, ki ezt maga érzi. Vagy ...

— Béla, Béla, mond Tihamér megrémülve azon, hogy barátja mindent oly pontosan elbeszél, a mint ő tapasztalá, Béla, voltál te valaha Marian szeretője?

— Nem, de eléggé elővigyázó voltam, férje nem leni.

— És te róla panaszkodol, hogy nem volt enyvedékeny?

— Nem, én inkább mindent elfelejték, mit irányomban rosztal elköveté, én megbocsátottam neki hülsen kacérságát. Akkor ő egy elhagyott nő volt; de most, midőn téged kezeiben látalak, védtelenül ugyanazon veszélyeknek kitéve, kérdem én, mi szándoka van veled?

— Igazán Béla, viszonza Tihamér türelmetlenül, — te oly kifejezésekkel élsz, melyek minden illetet áthágnak. Én védtelenül veszélynek lennék kitéve? Te kérded magadtól mi szándoka van velem? Vigyáz bár, én Marian nem szeretem, mint te állítod, de mégis ily beszédeket senkitől sem hallgathatok.

— Ezen téged felázító kifejezések pedig valók. Igen, te védtelenül vagy azon számalom nélküli kacérságnak kitéve, melyet én ismerlek. E városban minden szerelemről, melyhez

lan tetszését vívta ki számára, míg Grób Lajos úr a kedélyes Gyöngyös ügyvédet mint játékaival úgy Kukli szonoklásával kitűnően személyesíté, nemkülömben Rándl Ferencz úr Feles kereskedő szerepében a fiatal, megkülöztelt férjet valódi ügyességgel ábrázolta és játszta.

Ha pedig Putnik urat kiemeljük, ki mint diszító és egyszersmind hordár szép érdemeket szerzett magának és végre hogy Brusznai úr mint meggermánizált pincesz a közönséget hangos hahotára fakasztá, csak igazságosok leszünk ha Pethe István és Lednitzky István urakat is kiemeljük kik mint sugok az előadás sikerére befolytak.

Az előadás kerék és összevágó volt és alig vélünk csalódnai ha az összes közönség nevében Dr. Tauszik urat kérjük, hogy e előadásokat minnél gyakrabban ismételtesse.

A szini előadást különben vig tánczestély követte, a melyben városunk tánczkezdő közönsége résztvett. Hogy e tekintetben is kötelesemet teljesítem nem mulaszthatom el a hölgy koszorut az egyszer kivételesen részletezni, mert valóban mint egyszerű de pompás toleltjeik ugy szépségük és csinoságuk által ezt kioszták maguknak. Első sorban a fentemlített kedves műkedvelőnk, továbbá ott látuk: Dr. Tauszikné, Simonich Zsigmondné, Pethené, Pulay nővérek Treukorné, Kolekné, Rosenbergné, Pesits Bertha k. a., Grób Viola és Gisela, Kis Aranka, Böhm Mathilda kisasszonyokat és a t. és a t. A tánczmulatság valóban igen kedélyes volt és csakis reggeli 4 órakor oszlott fel.

Szerkesztő úr engedelmével nem fogom elmulasztani a közelebbi estélyeinkről is jelentésemet becses lapjába köztetni. Argus.

Tek. szerkesztő úr!

Nem mulaszthatom el, hogy becses lapjában — ha tért engedni méltóztait — azon nemes keblű magyar gróft, kit úgy hiszem számos jótéteményeiről nemcsak mégyénkben, — de úgyszólván egész magyar honunkban mindenki ismer — ki nem emelném, s hála köszönetet ne mondanék. Felesleges lenne itt egyes tetteit elősorolni, hisz köztudomású már az, megszámlálhatók már majdnem azok, kik őtet ajdják s magasztalják s ime ma már ismét egyel szaporodott s az én vagyok.

Ugyan is ő méltósága gróf Karátsonyi Guidó úr szegény tanuló öcsém számára — Ó Fensége Rudolf koronaherceg szerencsés születés napjára tett alapítványának ez évi kamataiból egyidejűleg 100 fnyi segélyt nyújtott. Van e még honunkban több ily magyar magánas? alig hiszem — ha van is de hogy jótéteményekben oly gazdag-e? Egyedül lesz ő közöttük az — a ki azon célt tűzte ki magának, hogy lendületet adjon honunk zilál állapotú népevelésének. De miért is nem adott az egek urala honunknak több ily jótévőt, hogy ne kellene számtalan lángésznek — vagyon hiányában — eltörpülnie.

Fogadjá tehát Ó Méltósága ez úton szegény tanuló öcsém nevében hála köszönetemet a segélyért, kívánván tiszta szívből mindketten, hogy magas családjával együtt az egek urala, hazánk javára s diszére sokáig de sokáig éltesse.

Kelt Topolyán, 1874. évi nov. 14-én.

D. Bodó Sándor,
körjegyző s megye bizottmányi tag.

TANÜGY.

Iksz. 1343/1874. Tor.

Vallás- és közoktatási m. k. minister úr ó nagyméltósága f. é. nov. 5-én 29063. sz. a. kelt magas intézvénye értelmében a fővárosi „Népoktatási kör” által kiadott „Olvasókönyv a haladó felnöttek számára” című munka, az országos közoktatási tanács f. é. jun. 7-én 31. sz. a. kelt felterjesztésével bemutatott bírálat szerint a kijelölt czelra minden tekintetben ajánlatra méltónak találtatván — érintett

lekötötték, egy más szerelem által megsza- badulhatunk; mert látod, nagy tévedés hinni, hogy a szív valamit elfelejt, holott csak tárgyát változtatja. De mit tehetsz te ily kis városban, ha észreveszed, hogy azon titkos pillanatok, azon töredezett szavak, azon öröm, téged viszonlíthatni, azon félelem, közeledben élni, azon lajdalom és levertség a való perczen, mind mind... nem egyéb mind játék, egy hidegen — kiszámított ámitás, aljas haló volt.

— Szeretném tudni, miért játék? miért aljas haló? — s mi volna ezéja?

— Én nem tudom, de ez azt a mitől remegek, mert magat azt hiszem, még neked nem áldozta fel...?

— S ha azt tette volna, mit mondanál róla, miután most is szigoruan bírálod, midőn még erényes és tiszta.

— Ha ezt tette volna meg, bocsátának neki. A szerelem ezen bűnénél, melybe téged ragadt, nincs más mentése, mintha ő is követ. Egy nő bizottsága magának a férfi szívet, felejttesse el vele az egész világot, barátságot, köteleseget, boldogságot, jövőt, de felejtessen el maga is mindent, — egy szóval, szeresse őt, mint az szereti, ez sokszor ugyan szerencsétlenség, de legalább mindkettőjükre nézve, és hidd el nekem Tihámér, nem szóltam volna soha egy szócskát sem Marianról, ha gyaníthatnám, hogy szeret.

— De engem valóban szeret, viszonzá

Tihámér oly hangon, melyben szerelmének egész ihletése rezgett.

olvasókönyv az iskolában különösen ismételt iskolai használatra melegen ajánlatik.

Temesvárt, 1874. évi nov. 14-én.

Temes-, Torontál- s Kikinda-tanmegyék m. k. tanfelügyelősége.

HIRHARANG.

* **Műkedvelői előadások.** Városunkban jótékony czéllal összekötött műkedvelői társulat alakult. Első darabul a „Füldőre kell mennie” című vígjátékot választották.

* **Rosz kövezet.** A nagy utca sarkán közvetlen a városhaza előtt a kövezet annyira borzasztóan rosz, hogy a kocsi egymásután törnek rajta össze. Jó volna a közlekedés legfontosabb helyén lévő 9 darab gödröt legalább téglá darabokkal behordatni a kocsiázó és a fuvarosok nagy örömeire.

* **Rém hírek.** Mindenfelől arról irnak, hogy a farkasok már is csapatonként mutatkoznak a vidékeken. E lapok szerkesztőjét is meglátogatta a múlt hétt folytán egy farkas, csak hogy ez igen szelid volt. (T. i. ügyvéd neve Pestről.)

* **Türelem.** Valakinek a németvárosban a múlt héten csak 10-szer verték be ablakait. És nem ment panaszra! Majdnem hihetetlen.

* **Adóexecutio.** Aradácson az adóvégrehajtó a hátralevő restantiák fejében hízott sértéseket foglalt le. Egyik tót atyánkja azon kérelemmel fordult hozzá, hogy oldja fel a dísznót a zárlat alól, s inkább foglalja le feleségét. Az asszony szerencsésjére öreg volt.

* **Bizottsági tagok választása.** A határvidékben Dr. Duka László és Mihajlovits Sándor t. barátaink megyei bizottsági tagokká választották.

* **Szomorú, de igaz.** Ma egy levelet vettünk, a hol felkéri a szerkesztőseget, hogy X. urat szólítsa fel K. részére a lapban, hogy régi tartozását fizesse meg. — Ha valakinek követelni valója van valakin, ott a törvény utja, a hírlapokbani felhívást már Chinában sem teszik mások csak az úgynevezett uszorosok hada. — Aztán, ha a mai világban valaki nem tud fizetni, azon csudálkozni sem lehet. — (Legalább mi nem! Szerk.)

* **Uj naptár.** Megjelent és szerkesztőségünkhez is beküldött „Pósta- és táviradi zsebnaptár 1875-ik évre.” Szerkesztő Balás Sándor. — E naptárt, azt hisszük, szívesen fogadják a pósta- és táviradi-tisztviselői.

* **Téli idő.** Néhány nap óta ugyancsak hozzá látott a hideg. Kedden viradóra földjeinket mint egy három ujnyi vastagságu hó borította; ez nem volna rosz, ha igen sokan el nem késtek volna a vetésnél; most várhatnak az idő szélesjére vagy pláne egészen a tavaszra.

* **Betegség.** Mint értesülünk, városunk derék polgármestere már feladott súlyos betegségből, s nem sokára ismét átveheti a város ügyeinek vezetését.

* **Színészet.** A helybeli német színigazgató mielőtt a második bérletet megkezdendé, hallgatott a jó intésre s társulatát új tehetséges tagokkal szaporította meg. — S mint értesülünk, a főszűl az operettekre és vígjátékokra fogja fektetni. Csak azután az ígérlet meg is tartassék?

* **Dal-társulat.** Egy tyrolai dal-társulat érkezett városunkba. Aligha defizitell nem távozik majd körünkől, mert nem igen van kedvünk a mostoha időviszonyok miatt mutatni s pláne ének mellett. Szóval engedelmet kérünk, hogy elűnk.

* **Tánczmulatság.** Folyó hó 25-én fiatalságunk egyik vállalkozó tagja a casino helyiségeiben Katalin-bált rendez. A várható tiszta jövedelem a helybeli szegények javára polgármesterünknek fog átadatni. Bemeneti jegyek a pénztárnál lesznek válthatók. Egyrészt a jótékony czél, másrészt az eddig hosszán tartott tánczjáték remélni engedik, hogy a vigalom látogatott lesz.

* **Vásár.** Az engedélyezett új vásár e f. hó 20-án fog megtartatni városunkban.

* **Uj színház.** Mint értesülünk, a temesvári új színház közel áll befejezéséhez. Szabadjon remélnünk, hogy a t. részvényesek és a város hazafias tanácsa azon lesz, hogy az új színházat a magyar színészet számára fogja fentartani. — Mi legalább ezt várjuk tőle.

* **Rosz utak.** Igazán nem csoda, ha megyénk lakossága zúgolódik a vasút nemléteért. Alig kezdődtek meg az őszi, illetőleg téli esőzések, ez az utak már is járhatatlankká lettek, kiváltképen a főközeledei vonal. Kikinda és Beeskerek közt. — Jó volna ez uton a közlekedési minister urat kissé megkocsikoztatni, hogy legalább fogalma lenne arról, hogy miért alkalmatlankodnak annyit fent, a torontáli vasúti deputatiónk.

* **Alacsony vizállás.** A Bega, Tisza, sőt maga a Duna is oly annyira csekély vízzel bírnak, hogy a szállítás majdnem lehetetlen vagy hetekig eltart. — Példa rea Harsányi úr esete, ki fűszerkereskedése számára mintegy 6 héttel azelőtt rendelt cikkekét, s azt mai napig sem kapta meg, pedig az illető szállítási czég azonnal utnak indította az árukat. Bizonyosan az uton hevernek a csekély vizállás miatt. Kérdés már most, hogy ki téríti meg az elmaradás miatti károkat. — (Bizonyosan a nagy harang. Szerk.)

* **Női vadászöltözék.** A löfegyver használata már divatos lett a nőnevelés terén Franciaországban, sőt, mint a francia lapok írják, a nők ott már is jobb és szenvedélyesebb vadászok, mint a férfiak. Öltözékük egyszerű és kényelmes; oroszöbről készült czipők, finom posztónadrág, kabát, minőt a markotányosok viselnek s mely alig ér a térdcsuklógig, egy öv s fejdíszük könnyű posztókalap. Hajtővadászatok alkalmával a toillette fényesebb és phantasztikusabb, ekkor testörök és kozákok viseletét is utánozzák s a legsajátságosabb fejdíszekkel ékítik fel magukat.

* **A kereskedelmi ministerium bányá-osztályának,** mint értesülünk, törvényjavaslatot nyújtott át a képviselőház bányabizottságának előadója Stoll Károly, melyet saját tapasztalatai és a bányakerületekben gyűjtött adatok alapján készített, s mely az erdei és legeltetési viszonyok, valamint a bányaterméknek földolgozására közös alaplól fenntartott kohók ügyének rendezésére vonatkozik. E törvényjavaslatot Stoll a kereskedelmi ministernek adta át a szükséges indokolással együtt s a minister felszólítása folytán nyújtotta be a nevezett osztályhoz, hogy ez tanulmányozás után arról véleményt adjon.

* **Diplomatikus ebédek.** Párisban a felsőbb körökben igen divatosak a menüket politikai czélzásokkal folcizfrálni. Így, midőn az angol koronaherceg ott időzött, minden ebédnél, melyen ő részt vett, ott voltak „capres à la Chambord”, „Soufflé glacé Victoria”, „A charivari ezt perczifirozza, azon reménynek adván kifejezést, hogy a diplomácia kénytelen lesz ezekről tudomást venni s legközelebb ily fajta sürgönyváltás várható. Orosz kormány a párisi követnek. Egyik hivatalos ebédnél nem volt Charlotte russe. Feszültség uralkodik-e a versaillesi kabinetnél. Követ az orosz kormány. Nem. Kielégítő nyilatkozatot vettem. Öreg szakács igen feledékeny. — Bismark a követnek. Kívánom, hogy gombóc nemzeti étel az elnök minden ünnepélyes ebédjénél legyen. Sürgőnyt nem szabad ellopni. Követ Bismarcknak. Beszéltem Decezes herczeggel. Gombóc lesz minden ebéd. Külügyminister kijelentette, hogy nem szereti, de a világbéke fontartása érdekében megeshi.

* **Az országos ipar- és terménykiállítás Szegeden.** Az ez irányban felmerült terv a napokban ismét egy lépessel közelebb jutott megvalósulásához, mint hogy a szegedi iparegylet bizottsága által a kiállítás előmunkálatairól benyújtott javaslat a közelebbi ülésben elfogadtatott s ennek alapján a kiállítási bizottság 100 taggal megalakult, ezekhez jö még a nagy iparegylet 50, az iparos kör 10 képviselője, míg a kisebb iparegyletek és

a vidék képviselői számára, szintén tartatott fenn még néhány hely.

* **A temesvár-orsovai vasút ügyében** Deserres, az államvasút építési igazgatója Temesvárra utazott, hogy intézkedéseket tegyen a vonal építése tárgyában, mi czéliből több mérnök is megérkezett már Temesvárra s így remélhető, hogyha már a télen nem is lehet a munkálatokat megkezdeni, legalább minden el lesz készítve, hogy a vasút építése kora tavasszal legott egész erélyvel munkálathá vétessék s 1877. év folyamában át fog adatni a 18 mérföld hosszú vonal a közforgalomnak.

* **A „Vasárnapi Ujság”** november 15-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Radvánszky Antal (arcképpel). — „Az élet alom.” (Költmény, Ronay Istvánól). — Fekete márvány. (Dán beszél). — A pest-lipótvárosi bazilika (képpel). — Egy világáros ötödfél század előtt. — A tőkenövekedés törvénye. — Vázlatok Keletindióból. II. (3 képpel). — Budapest jótékony intézetei. Az országos vakok intézete. — A müncheni városház pincezje. — A hétről. — Irodalom és művészet stb. rendes rovatok. A „Vasárnapi Ujság” april juniusi és april—septemberi folyamából, melyben az „Utazás a tenger alatt” című képekkel illusztrált regény közlése megkezdett, még néhány teljes szamu példány kapható; előfizetési ár évnegyedre 2 forint; félve 4 forint.

* **Összeesküvés a czár cete ellen.** A bécsi „Tagblatt”-nak jelentik Pétervárról, hogy egy, a czár cete ellen irányzott merénylet még idején megakadályozott. E merényletben számos összeesküvő vett volna részt, kik egész Oroszországban vannak elterjedve és többnyire fiatal emberek, közöttük magasabb méltóságbeliek fia is. Az összeesküvés czéja volt társadalmi forradalmat előidézni, egy önálló Kis Oroszországot helyreállítani, Oroszország többi részeiből pedig köztársaságot alkotni.

* **A vasuton utazók személybiztonságának** fenntartására szolgál a Michaels Brodmell-féle akusztikai jelző. A waggon fedelén cső fut végig, melynek egyik vége a waggonban töleszeralaku harangot képez, másik vége pedig a vonatvezetőhöz vezet. Ha a coupezban az utas megtámadatik, segélykiáltása a vonatvezetőhöz vagy legalább a waggonsal coupeha hat — mert a coupez egymással is összeköttetésben vannak — s onnan segély érkeztetik. A gépezet igen egyszerű s semmi kezelési nehézséggel nem jár.

Rövid hírek.

* **A székesfejérvári ásatásokról** általában híreltek, hogy a kormány betiltá; egyszerűen megszüntették őket mert a rájuk szánt költség elfogyott.

* **A cetini várát,** hol a horvátok 1526-ban I. Ferdinandot örökös királyuknak választak, Kukuljevich Iván vette meg, hogy az enyészettől megóvja.

* **Sassyban** egy „Cugutelu tieren” című oláh lap kimonda legfőbb parancsát, hogy Bukovinát Ausztriától és a melháiai kerületet egész Orsovaig Magyarországtól rögton, de rögton Oláhországhoz kell csatolni. Más baja még eddig nem akadt.

* **Payer** folyó hó 17-dikén Londonban a „Royal Geographical Society” termében tart fololvasást. Már minden jegy el van kapodva.

* **A londoni nemzetközi kiállítónak** igen rosz üzletök volt; e napokban zártak be a kiállítást jelentékeny deficitel.

* **Vodetzky Lajos,** verseczi polg. isk. tanár már évek előtt örülési rohamokban szenvedett, de némileg kigyógyultnak látszott. Ujában ismét kitört rajta a kör, és folyó hó 8-dikán kötéllal végezte ki magát. A „Gebirgsbote” szerkesztője is volt, s a magyar államiság eszméjével nem bírt megbarátkozni.

* **Ujfaluhoz közel,** a harpályi pástán Bihar megyében egy sépi földmivest feleségével együtt meggyilkoltak s a hullákat a vasut vágányaira helyezték. A tettesek, egy juhász és bojtárja, már át vannak adva a hatóságoknak.

Ő reszketett, — s tölem tovább vonult. — Azt gondolám, hogy kegyed részvétl leend, ezen örültség iránt, melyet ön-maga...

Elfordult.

— Oh én soha sem gondolám, hogy kegyed engem szeret, azt hívéim, hogy jó és szent mint egy angyal, s talán megengedni, hogy szerethessem, s nem üz el köréből, mert ez halálom lenne. Igaz-e ez Marian, nem csaldom-e, nem sejté kegyed e szerelmet? És most, miután ismeri nem szabad, viszont látanom?

Mig így beszéltem Mariannak, kinek ajkai zárva voltak s merően néze maga elé, csak hullámzó keble árulá el őnső izgatottságát, mely a sértett érzelem kitörését vagy a fájdalmat visszatartani alig látszék képesnek. — Közeledém hozzá mialatt azt kérdeztem:

— Marian! szeret ön engem?

Meg akarám kezét fogni, de visszahúza felkelt s gyorsan eltávozott, mialatt arczalet kezeibe rejtte maga előtt susogó:

— Nagy isten borzasztó!

Az egész délután egy perczig sem valánk többé egyedül; Marian mindazáltal előzéken nyugodt és vidám volt. Fajdalmas érzettel hagytam el; ne neves a balgaságon, mit el fogok beszélni, mert ha titkomat elrablá, most már mindent tudnod kell.

(Folytatása következik.)

Gyöngyösön Főkövi Ödön nével zalogolást teljesített Matyasovszky kir. végrehajtó, a mi miatt Főkövi őt az utcán megleste és óriási kapukulcsával oly súlyos csapásokat mért fejére, hogy most súlyos sebekkel fekszik ágyában.

A **dettai pósta meglopóját**, valami Utasi nevű szegedi illetőségű egyénben Temesvárott kére kerítették.

Mihalovics, zágrábi érsekről a „Vaterland“ azt rebesgeti, hogy bibornoki kalapot nyer.

Cornelius Péter Münchenben meghalt. Magyarul csak azért tanult meg, hogy Petőfit olvashassa.

Pompéjiban egy még elég élénk színű freskót találtak, mely Orfeusz ábrázolja kezében lanttal a megszelídült állatoktól környezve.

Egy „**Salzach**“ nevű vontató hajó kázanja a Margitsziget közelében elpattant s egy fűtőt halálosan megsértett.

Bécs szegényei számára az uralkodó 4,000 forintot küldött a rendőröknek.
Kaiser Frigyes, a népszerű színműíró nagy részvét mellett temették el Bécsben.

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszéknél 1874-ik évi november 21-én tartandó nyilvános ülésében következő perek előadatni fognak:

Előadó: SZALAY IMRE kir. törvényszéki bír.

6133. sz. 1874. — Özvegy Boskov Milka felperesnek Boskov Uros ugy is mint k. Mladen és Mileva gyanja és alperes ellen elvont haszonvétel megértése pere.

6655. sz. 1873. — Augner József és Apollonia felpereseknek Heim János alperes ellen a beodrjai 595. sz. tjkönyvben felvett ingatlanokhoz tulajdonjognak s jár. megítélése iránti pere.

6827. sz. — Szávits Demeter felperesnek Nikolin Velemir ellen 71 ft. 80 kr. o. é. iránti pere.
6832. sz. — Knezsev Panta felperesnek, Vrebalov Steva alperes ellen a tranyovai 796. sz. tjkönyvben felvett 1/4 urb. telek tulajdona és birtoka avagy az 1000 ft. o. é. vételárának és járuléklarának visszafizetése iránti pere.

NYILTÉR. *)

N.-Beckereken, 1874. nov. 18.

Tekintetes szerkesztő úr!

Mint bécsi polgár soha sem hittem volna, hogy oly nap viradjon rám, mint e hó 17-ke, melyben törvény iránti kötelezettségem teljesítésekor azért, mert történetesen magyarnak születtem, városunk jól ismert pénztárnoka gúny névvel illeszen.

Vagy megérdemltem-e azért, hogy adót fizetni akarván, hivatalos órában billiárdjátékkal foglalatosságát haborgatni merészkedtem

*) Az e rovat alatt közölt cikkekért nem vállal felelőséget a szerk.

azáltal, hogy őt akaratomról mások által két ízben is értesítvén, midőn ezt figyelembe sem vette, tisztességesen magam keremtem fel őt, hogy hivatalába jönni — méltóztassék?

Egy hivatalnoktól nem vártam volna, hogy engem azért, mert őt mind többször felkeremtem, hogy magyarázta meg, mi végre kell fizetnem annyi összeget, mivel a németül írottakat nem igen értem — olyan szavakkal illeszen, melyek polgári méltóságomat sértették.

Gyönyörű állapot! Nem elég, hogy a szegény iparos jelen mostoha időben nem képes, önmaga és családja részére a mindennapi szükségleteket megkeresni, és ha a már létező vagyonától is megváltva eleget akar a törvény követelményeinek tenni, még azon hivatalnok részéről is, kinek existenciájához keservesen szerzett fillereivel járul, — megalázó szavak s gúny névvel illetetik.

Ezt kérem becses lapjába felvételni.

Egy polgár.

H I R D E T É S E K.

414 sz. 1874. **Felhívás.** (2¹)

Az 1875. évi újonozási előmunkálatok kezdetét vévén mintazok: kik 1855, 1854 és 1853-ik évben születtek és mint hadkötelesek az I., II. és III-ik korosztály alá esnek, felhivatnak, miszerint tekintet nélkül arra, hogy itteni születésiek- és illetőségűek-e, vagy mint idegenek csak ideiglenesen itt tartózkodnak — habár erre nézve kellő értesítést és meghívást nem nyertek volna is — legfeljebb f. évi november 30-ig különbeni törvényes következmények terhe alatt az alólírott hivatalos irodájában jelentkezzenek.

Kelt N.-Beckereken, 1874. november 18-án.

Manojlovics Miklós,
főjegyző.

3. 414—1874. **Aufforderung.**

Nachdem die Vorarbeiten der Rekrutenstellung pro 1875 ihren Anfang bereits genommen haben, so werden alle Jene, welche in den Jahren 1855, 1854 und 1853 geboren, und sohin als Wehrpflichtige zur I., II. und III. Altersklasse gehören, aufgefordert, bis längstens 30. November l. J., ohne Rücksicht darauf, ob sie hier geboren und zuhause sind, oder sich nur als Fremde zeitlich hier aufhalten, wenn ihnen diesbezüglich auch keine besondere Aufforderung oder Vorladung zugekommen ist, in der Amtskanzlei des Gefertigten bei sonstigen geeigneten Stellen sich anzumelden.

Gr.-Beckereken, am 18. November 1874.

Nik. Manojlovics,
Obernotär.

Br. 414. — 1874. **Позив.**

Почем је предрадна редовног новачења за год. 1875. већ одпочета, позивају се сви они, који од 1855, 1854 и 1853. године рођени, и тако као новаци у I, II и III. добни разред спадају, да се најдуже до 30. новембра т. г. по римс. кал. без обзира на то, дал су овде рођени и надлежни, ил се пак само као страни привремена овде задржавају — ма да им у овом погледу особито извешће и позив достављен није, у званичној писарници доподписаног под теретом законити съедства пријаве.

У Бел.-Бечкереку, 18. новембра 1874

Ник. Манејловић,
вел. бележник.

4253. sz. ki. 1874.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy több helybeli 1861., 1235., 1303., 1396., 921., 1822., 1313., 180., 536. házszám alatti lakosoknál hátralékos adójk fedezése végett a m. kir. adóvégrehajtó Stankovits Axentia úr által lefoglalt 50 mérő gabona, 2 mérő zab, 20 zsák kukorica és több nemű szababitorok f. évi november 20 és 21. délelőtti 9 órákor nyilvános árverés útján az illető pénzügyi hatóság közeg által, a város tanácsházi épülete előtt nyilvános árverés útján eladatni fognak.

N.-Beckereken, 1874. november 11-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

Nr. 4253. **Kundmachung.** (1¹)

Es wird hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß die bei den in sub Nr. 1861., 1235., 1303., 1396., 921., 1822., 1313., 180., 536 wohnenden hierortigen Steuerzahlern wegen Deckung der rückständigen Steuer, durch den kön. Steuerregulanten Herrn Stanovits gepfändeten 50 Metzen Frucht, zwei Metzen Hafer, 20 Sade Kukuruz und Zimmer-Einrichtungsgüter am 20. und 21. November, jedesmal um 9 Uhr Vormittags, durch das betreffende Finanzorgan vor dem Magistrats-Gebäude im Wege der öffentlichen Veräußerung veräußert werden.

Stadt-Magistrat zu Gr.-Beckereken, am 11. Nov. 1874.

Ludwig Kulifay,
Bürgermeister.

Br. 4253. **Објава.**

Овим се до општег знања ставља да ће се од више под кућеним бр. 1861., 1235., 1303., 1396., 921., 1822., 1313., 180. и 536. станујући овдашњи порезника ради наплате дугујућег пореза у залог узети 50 кибла жита, 20 кибла кукуруза, 2 кибла јечма и друга покућанства 20. и 21. новембра т. г. п. р. увек пре подне у 9 сати чрез дотичног финансијског званичника пред варошком кућом путем јавне дражбе продавати.

У Бел.-Бечкереку, 11. новембра 1874.

Лудвиг Кулифај,
градоначалник.

5384. sz. válté 1874. (3³)

Hirdetmény.

A hánsági szerb takaré- és előlegegylet javára Pannits Pál, Bereng József és Felsenstein F. ellen 75 ft. s járuléka iránt foganatosított végrehajtás alkalmával említett alperesektől különféle ingóságok foglaltak le.

Felelős szerkesztő: Balás Frigyes.

Felhivatnak mindazok kik ezen lefoglalt tárgyakhoz tulajdoni avagy elsőbbségi joggal bírnak, hogy eziránt keresetüket jelen hirdetmény utolsó közzétételétől számítandó 8 nap alatt ezen királyi törvényszékhez annál bizonyosabban adják be, mivel különben csak a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Kelt a nagy-beckereki e. f. kir. törvényszéknek 1874. évi szeptember 23-án tartott üléséből.

Várad Mihály,
kir. tszéki elnök.

87. sz. v. 1873. **Cégbejegyzés.** (3³)

A nagy-beckereki e. f. m. kir. törvényszék váltó osztályánál 1873. évi január 4-én a kereskedelmi egyéni cégek jegyzékébe bekebelezetett „Scheiber Berthold“ cégirtokos Scheiber Berthold terménykereskedő.

Kelt N.-Beckereken, a kir. törvényszéknek 1873. évi február 22-én tartott váltói üléséből.

Várad Mihály,
kir. tszéki elnök.

5240. sz. váltó 1874. (3³)

Hirdetmény.

A n.-beckereki kir. törvényszéknek 1874. évi augusztus 8-án tartott ülésében Blühweisz Mór n.-beckereki szabómester aláírási czime a kereskedelmi egyéni cégek jegyzékébe beiktatott; cégirtokos és üzletvezető a nevezett.

Kelt a nagy-beckereki e. f. kir. törvényszéknek 1874. évi szeptember 23-án tartott üléséből.

Várad Mihály,
kir. tszéki elnök.

7885. sz. 1874. (3³)

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tételik, hogy Peits Constantin mellenczei lakos végrehajtó részére 40 ft. o. é. tőke és járuléka kielégítése végett Kurucsev Andria és Jevrem végrehajtást szenvedettől lefoglalt és a Mellenczei községi 1045. sz. tjkönyvben tulajdonuként felvett 165 ft. 50 krra becsült ingatlan birtokrészükre nézve a bírói árverés elrendeltetvén, ennek a helyszínén, illetőleg a mellenczei községhez tartozó eszközése végett első határidőül 1874. évi december 1-én, szükség esetében második határidőül 1875. évi január 2-ik napjának, mindenkor délelőtti 10 órája tüzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülírt ingatlan javak csak a becsáron vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók, tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverezőnél letenni. A többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési hatánapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólítatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesők végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottak rendelkezésének, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsek be, mert ellenkező esetben a részükre Jankovits Pál h. ügyvéd személyében kinevezendő gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a prdts 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bír. végrehajtó jelentéstétel kötelessége mellett megbízatik.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi szeptember 26-án tartott ülésében.

547. sz. b. v. k. 1874. (3³)

II. árverési hirdetmény.

A tek. nagy-beckereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1874. évi szeptember 9-én 8001. sz. alatt kelt végzése folytán közhírré tételik, miszerint a kumáni 520. számú tjkönyvben Stojanov Szima tulajdonul felvett ingatlanságra nézve f. é. október 29-ére kitűzött árverés sikertelen maradván f. é. november 28-ik napja délelőtti 10 órára tüzetik ki a második árverési határidő.

Kelt N.-Beckereken, 1874. évi október 30-án.

Marianovich János,
kir. bír. végrehajtó.

535. sz. b. v. k. 1874. (3³)

II. árverési hirdetmény.

A tek. nagy-beckereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1874. évi augusztus 1-én 7383. sz. alatt kelt végzése folytán közhírré tételik, miszerint a mellenczei 12. számú telekjegyzékben Stankov Mita tulajdonul felvett ingatlanságra nézve f. é. október 19-ére kitűzött árverés sikertelen maradván f. é. november 21-ik napja délelőtti 11 órára tüzetik ki a második árverési határidő.

Kelt N.-Beckereken, 1874. évi október 20-án.

Marianovich János,
kir. bír. végrehajtó.

6892. sz. tjkönyv 1874. (3³)

II. árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának f. é. 6892. számú végzésével Bogdanov Józsefnek a mellenczei 1388. számú tjkönyvben foglalt ingatlanságaira elrendelt s f. é. október 27-én foganatosított árverés sikertelen maradván, második árverési hatánapul f. é. november 27-ik napjának reggeli 9 órája tüzetik ki.

Kelt N.-Beckereken, 1874. évi november 2-án.

Steingazner Ákos,
kir. tszéki aljegyző mint kiküldött végrehajtó.

II. árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó által ezennel közhírré tételik, hogy Grünbaum Vilmosnak Baracskov Tacza elleni ügyben f. é. október 31-én kitűzött I. árverés vevők hiányában sikertelen maradt, miért is a 150 fira becsült kumáni 237. sz. ház és pótkert fele valamint a kumáni 254. szám tjkönyvben 2254 fira becsült 1/6 és 1/2 úrbéri meg 1/6 és 1/8 tartalék telkek felerészre, valamint a 4542. r.-sz. szálló felerészre f. 1874. évi november 30-án kitűzött II. árverés alkalmával becsáron alul is eladatni fog.

Nagy-Beckereken, 1874. évi november 5-én.

Geiger Manó,
kir. végrehajtó.

6716. sz. 1874. (3¹)

II-ik árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó részéről ezennel közhírré tételik, miszerint a nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1874. évi szeptember 26-án 6716. sz. kelt végzése folytán Keverschan Arkadiának Keverschan Naod elleni végrehajtási ügyben folyó évi november 10-én megtartott első árverés vevők hiányában sikertelen maradt, ennél fogva a mellenczei 223. sz. tjkönyvben foglalt házból alperest megillető s 150 fira becsült jutaléka, a folyó évi december 10-ik napjára, délelőtti 10 órára kitűzött második árverés alkalmával a mellenczei községhez tartó becsáron alul is eladatni fog.

Kelt Nagy-Beckereken, 1874. évi november 10-én.

Mihajlovics Sándor,
kir. tszéki bír. mint kik. végrehajtó.

II. árverési hirdetés.

A n.-beckereki e. f. kir. tszék telekkönyvi osztályának f. é. 7319. számú végzésével Maderlik Mátyás t.-becsei lakos részére Szávits Constantin belgrádi lakos ellen 130 ft. és jár. behajtása iránt a t.-becsei 319. tjk. sz. a. ház és ugyanott 1964. r.-sz. a. felvett 6 hold szálló f. é. november hó 9-ére elrendelt árverés vevők hiányában sikertelen maradván, — közhírré tételik, hogy a fennkörülírt ingatlanság f. é. december 9-én d. e. 10 órákor a t.-becsei községhez tartó az árverési feltételekhez képest esetleg becsáron alul is el fog árvereltetni.

Kelt T.-Beccsen, 1874. november 11-én.

Rankovits János,
kir. bír. végrehajtó.

Geld
von 5000 Gulden
bis zum höchsten Betrage
verhoffe ich auf Käufer und Grundstücke zu 6%. Auch kann dasselbe auf Amortisation genommen werden.
Zu erfragen bei

T. Messinger,
Hauptgasse, Neuczer'sches Haus.

Szerkesztő-társ Kiss Károly.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beckereken.